

Kraj Vysočina

Téma: Volební systém většinový

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

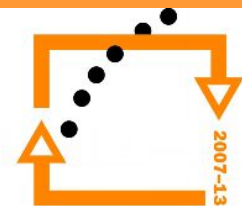
TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Volební systém většinový

Jeden volební obvod = jeden vítěz

1. **System relativní většiny** - systém "prvního v cíli", anglicky *first-past-the-post system*, FPTP)
2. **Dvoukolové systémy**, případně **vícekolové**
  - systém absolutní většiny
  - systém spojující absolutní většinu s relativní (anglicky *majority-plurality system*), např. Francie pro volby do dolní komory parlamentu
  - románský vícekolový systém

Většinový systém - výhody

1. Politické **strany bez velkého vlivu** na státní správu – ve volbách většinou totální přeměna politických špiček
2. Sestavení téměř jednobarevný (jednostranný) zastupitelský orgán - snadnější dosažení relativní politické stability = **většinová, akceschopná, stabilní vláda**
3. Stabilní, jasně **viditelná opozice** („stínová vláda“)
4. Velmi úzká a konkrétní **vazba mezi zastupiteli a voliči**
5. Zvýšení **odpovědnosti politických stran** – snadnější kontrola veřejnosti směrem k činnost a plnění volebního programu zvolené strany
6. Personalizace volby - **kvalitní osobnosti**
7. Srozumitelnější než systém poměrný

Většinový systém - výhody

8. Vhodný při volbě do výjimečné funkce, např. prezidenta, starosty, hejtmana...
9. **Redukce fragmentaci stran** x malé strany
10. Utvoření **bipartismu** (tj. dvoustranického modelu) + bipolaritě
11. Vzniku *Catch all parties* = umírněný neideologický program
12. **Pravidelná alternace**
13. Likvidace extrémistických stran

Většinový systém - nevýhody

1. Malý vliv poražených stran na politické dění
2. Voliči, kteří nehlasovali pro vítězného kandidáta mohou jen málo ovlivnit konečné sestavení voleného orgánu
3. deformuje volební výsledky (neodpovídá mínění voličů ve volbách)

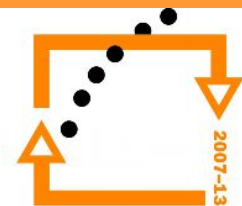
Velká Británie – Wales

strana 1: 48.6% hlasů - 85% mandátů (34 ze 40)

strana 2: 20% hlasů - žádné mandáty

strana 3: 14,3% hlasů - 10% mandátů (4 ze 40)

strana 4: 13,7% hlasů - 5% mandátů (2 ze 40)

Většinový systém - nevýhody

4. zvýhodňuje velké strany X výhoda?
5. menší šance pro minority
6. vysoké procento propadlých hlasů
7. necitlivost vůči výkyvům ve společnosti
8. psychologický tlak na voliče (strategické hlasování, aby nepropadl jeho hlasu)

Volební systém většinový v ČR

Volby do Senátu Parlamentu ČR

1. ČR = 81 volebních obvodů
2. Volby jednou za tři do třetiny Senátu PČR
3. Na začátku los – 2, 4, 6 let, nyní plynule
4. Pojistka stability
5. Neodráží stejnou voličskou atmosféru

Literatura

- David, R.: Politologie, základy společenských věd, FIN, Olomouc 1995
- Hayek, F. A.: Principy liberálního společenského řádu, in Ježek, T.: Liberální ekonomie, Kořeny euroamerické civilizace, prostor, Praha 1993, str. 76

